

ΜΟΝΤΕΛΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΕΤΕΡΟΤΗΤΑΣ

1. Μονοπολιτισμικά μοντέλα εκπαίδευσης

- Μοντέλο αφομοίωσης
- Μοντέλο ενσωμάτωσης

2. Πλουραλιστικά μοντέλα εκπαίδευσης

- Πολυπολιτισμικό μοντέλο
- Αντιρατσιστικό μοντέλο
- Διαπολιτισμικό μοντέλο

Μοντέλο αφομοίωσης

Βασική θέση ⇒ το έθνος πρέπει να αποτελεί ένα ενιαίο εθνικό και πολιτισμικό σύνολο. «Αφομοίωση» = συμμετοχή ατόμων διαφορετικής εθνικής ή φυλετικής προέλευσης στην καθημερινή ζωή μιας κοινωνίας, χωρίς να παίζει ρόλο η εθνική τους προέλευση –πρόκειται για την απορρόφησή τους από το γηγενή πληθυσμό.

Το σχολείο σε αυτό το μοντέλο αντιμετωπίζει τις ιδιαιτερότητες των μαθητών που προέρχονται από μεταναστευτικές ομάδες ως έλλειμμα ⇒ πρέπει να αντισταθμιστεί από το εκπαιδευτικό σύστημα.

Μοντέλο ενσωμάτωσης

Τα όρια διάκρισής του με αυτά του αφομοιωτικού μοντέλου δεν

είναι και τόσο ορατά στην Ευρώπη και ιδιαίτερα στη Γαλλία

- Ουσιαστικά πρόκειται για απλή μετεξέλιξη του όρου «αφομοίωση» σε «ενσωμάτωση» ⇒ δεν συντελείται κάποια ουσιαστική αλλαγή στάσης και πολιτικής
«Ενσωμάτωση» = αναγνώριση ότι κάθε μεταναστευτική ομάδα είναι φορέας ενός πολιτισμού που δέχεται επιδράσεις από τη χώρα υποδοχής και ασκεί επίδραση σε αυτή.

- Αλλά:

- ✓ η έμφαση εξακολουθεί να βρίσκεται στη δημιουργία μιας «πολιτισμικά ομοιογενούς» κοινωνίας.

Πολυπολιτισμικό μοντέλο

Εμφανίστηκε τη δεκαετία του 1970

- Αποτελεί απάντηση στις κινητοποιήσεις και τα αιτήματα των μειονοτικών ομάδων για πολιτικά δικαιώματα και κατάργηση των διακρίσεων στην εκπαίδευση και την εργασία. Διαφοροποίηση από τα 2 προηγούμενα μοντέλα: ✓ αποβλέπει όχι μόνο σε παρέμβαση στις μειονοτικές και μεταναστευτικές ομάδες, αλλά και σε αλλαγές στη συμπεριφορά και τις πρακτικές της πλειοψηφίας έναντι των ομάδων αυτών ✓ προωθεί την άποψη ότι η άγνοια γεννά την καχυποψία και την έλλειψη ανεκτικότητας ✓ ο ρατσισμός μπορεί να εξαλειφθεί, μόνο αν όλοι αποκτήσουν μεγαλύτερη κατανόηση για τους άλλους πολιτισμούς

Αντιρατσιστικό μοντέλο

Αναπτύχθηκε στα μέσα και στο τέλος της δεκαετίας του 1980 κυρίως στην Αγγλία και την Αμερική.

- Επικεντρώνεται στις αλλαγές που πρέπει να γίνουν στις θεσμικές και κοινωνικές δομές με στόχο την απάλειψη του ρατσισμού (καταπολέμηση «θεσμικού ρατσισμού»).
- Η καταπολέμηση του ρατσισμού θεωρείται κατά κύριο λόγο πολιτική υπόθεση που περιλαμβάνει όλες τις περιοχές της κοινωνικής ζωής.

- Στο σχολείο πρέπει να γίνουν θεσμικές αλλαγές, για να αντιμετωπιστεί η διαφοροποιημένη σχολική απόδοση των μαθητών που προέρχονται από μειονοτικές ομάδες.

Διαπολιτισμικό μοντέλο

Η διαπολιτισμικότητα είναι η πιο πρόσφατη εκδοχή του προβληματισμού που διαμορφώνεται σχετικά με τη διαχείριση των εθνοπολιτισμικών διαφορών (δεκαετία του 1980).

- «Αφετηρία» της διαπολιτισμικής ιδέας \Rightarrow η πολυπολιτισμική κατάσταση που επικρατεί στις χώρες υποδοχής Διαπολιτισμικό μοντέλο

- Διαφοροποίηση όρων πολυπολιτισμικότητα

διαπολιτισμικότητα \Rightarrow δεν είναι ταυτόσημοι

✓ η πολυπολιτισμικότητα = το δεδομένο, το «τί είναι»

✓ η διαπολιτισμικότητα = το ζητούμενο, το «τί θα έπρεπε να είναι»

Τι δεν ισοδυναμεί με τη διαπολιτισμική ιδέα \Rightarrow η απλή διατήρηση των πολιτισμών των μειονοτήτων, όπου υπάρχουν ο ένας δίπλα στον άλλο και που στην καλύτερη περίπτωση οι φορείς του κυρίαρχου πολιτισμού απλώς ανέχονται τους φορείς των άλλων πολιτισμών

Όρος «διαπολιτισμικός» \Rightarrow μια διαλεκτική σχέση, μια δυναμική διαδικασία αλληλεπίδρασης και αμοιβαίας αναγνώρισης και συνεργασίας ανάμεσα σε άτομα διαφόρων εθνικών ομάδων